

महाराष्ट्र विधानपरिषद
दिवसाच्या कामकाजाचा क्रम
शुक्रवार, दिनांक १६ मार्च, २०१८
(सकाळी १०.०० ते ११.४५ वाजेपर्यंत)

लक्षवेधी सूचना — (म.वि.प. नियम १०१ अन्वये) -

(१) सर्वश्री. विजय ऊर्फ भाई गिरकर, प्रविण दरेकर, वि.प.स पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्वाच्या बाबीकडे **मुख्यमंत्र्यांचे** लक्ष वेधतील :-

"महाराष्ट्र शासनाने बृहन्मुंबई महानगरपालिका क्षेत्रातील सफाई कामगारांच्या घरांबाबत धोरण ठरवून सुमारे २८ हजार कामगारांना मालकी हक्काची घरे उपलब्ध करून देण्याबाबत आदेश निर्गमित केलेले असणे, यामध्ये सद्यःस्थितीत ३९ ठिकाणी असलेल्या सफाई कामगारांच्या वसाहतींचा पुनर्विकास विकास नियंत्रण नियमावलीनुसार कमाल ४ चटई क्षेत्र निर्देशांक वापरून महानगरपालिकेमार्फत करावयाचे नियोजित असून यानुसार मुंबईतील विविध ठिकाणी असलेल्या सफाई कामगारांच्या वसाहतींमध्ये पुनर्विकासाच्या कामाला सुरुवात करण्यात येणे, यासाठी महापालिकेद्वारे अर्थसंकल्पात तरतूद करण्यात येणे, परंतु, कुलाबा येथील राजवाडकर स्ट्रीट येथील सफाई कामगारांच्या वसाहतीच्या पुनर्विकासाबाबत अद्यापपर्यंत महापालिकेमार्फत निर्णय घेण्यास होत असलेली दिरंगाई, परिणामी, येथील सफाई कामगारांमध्ये व त्यांच्या कुटुंबियांमध्ये शासनाप्रती पसरलेला तीव्र असंतोष, कामगार वसाहतींचा पुनर्विकास तातडीने करण्याबाबत शासनाने करावयाची कार्यवाही व शासनाची प्रतिक्रिया."

(२) श्री. बाळाराम पाटील, वि.प.स. पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्वाच्या बाबीकडे **मुख्यमंत्र्यांचे** लक्ष वेधतील :-

"नवी मुंबई विमानतळ प्रकल्पासाठी लागणाऱ्या जमिनीचे संपादन सिडकोने करणे, प्रकल्पग्रस्तांना साडेबावीस टक्के योजनेअंतर्गत आणि स्थलांतरीत ठिकाणी नविन घरे बांधण्यास विस्तीर्ण जागा देण्यात येणे, सिडको च्या ताब्यात असलेल्या ११६० हेक्टर जमिनीवर सिडकोने विमानतळ पूर्व कामे सुरू केलेली असणे, मुख्य गाभा क्षेत्राच्या कामासाठी १० गावातील ग्रामस्थांची ६७१ हेक्टर जमीन आवश्यक असणे, सदर १० गावात गरीब, शेतकरी, कष्टकरी मुलांच्या शिक्षणासाठी रायगड जिल्हा परिषदेच्या १० शाळा असणे, सिडको खासगी शाळांना भूखंड देणार असल्याने जिल्हा परिषद शाळांना पर्यायी भूखंड देण्यास नकार देणे, यामुळे १० गावातील प्रकल्पग्रस्तांच्या गरीब मुलांच्या व शिक्षकांच्या भवितव्यावर गदा आलेली असणे, शासन एकीकडे सर्वांना शिक्षण मिळावे म्हणून नव नवीन योजना राबवित असणे आणि दुसरीकडे सिडको गरीब मुलांचे भवितव्य अंधारात आणत असणे, तसेच काम सुरू झालेले असून येथील शाळांमधील पट संख्या कमी होणे, यास्तव या १० शाळांवर कार्यरत ४७ शिक्षक

अतिरिक्त होणार असणे, प्रकल्पाचे काम सुरु केलेले असून सुद्धा अद्याप कोणत्याही प्रकारची पूर्व सूचना सिडको प्रशासनाकडून शाळेच्या मुख्यध्यापक व पंचायत समिती पनवेल यांना मिळालेली नसणे, जिल्हा परिषद शाळांना भूखंड न देणे म्हणजे गरीब मुलांचा शिक्षणाचा अधिकार नाकारण्यासारखे असणे, यामुळे येथील प्रकल्पग्रस्तांमध्ये नाराजी व संताप पसरणे, सर्वांना समान शिक्षण या सिद्धांतावर शासनाने तातडीने निर्णय घेऊन गरीब विद्यार्थ्यांच्या शिक्षणासाठी या जिल्हा परिषद शाळांनाही पर्यायी भूखंड उपलब्ध करून देण्याची आवश्यकता, याबाबत शासनाने करावयाची कार्यवाही व शासनाची प्रतिक्रिया."

- (३) श्रीमती विद्या चव्हाण, सर्वश्री. किरण पावसकर, हेमंत टकले, अॅड. निरंजन डावखरे, अॅड. जयदेव गायकवाड, श्रीमती हुस्नबानू खलिफे, अॅड. राहुल नावेंकर, श्री. धनंजय मुंडे, वि.प.स पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्वाच्या बाबीकडे वने मंत्र्यांचे लक्ष वेधतील :-

"मुंबईसह मालाड आणि आजूबाजूच्या वन जमिनीवर रहिवाश्यांचे निवासी पुनर्वसन करण्याकरिता संघर्ष नगर, चांदिवली, अंधेरी पूर्व येथील सरकारी जमीन मेसर्स सुमेर कॉर्पोरेशन या कंपनीस देण्यात येणे, या जमिनीवर कंपनीने निवासी इमारती आणि शाळा इमारती उभारणे, याच ठिकाणी बांधलेल्या शाळा इमारतीकरीता एका अन्य शाळेचे संचालक श्री.सुब्रतराव कांबळे यांनी वन विभागाकडे मागणी केली असता मुंबई उच्च न्यायालय याचिका क्रमांक ३०५/१९९५ अन्वये दिनांक १ जानेवारी, १९९५ च्या आदेशान्वये सदर जमिनीवरील पुनर्वसन इमारती या केवळ वनजमिनीवरील निवासी पुनर्वसनाकरिता असल्याचे लेखी कळविणे मात्र त्याचवेळी मुंबईतील कुरार, मालाड आणि अन्य पोलीस ठाण्यात तब्बल १३ विविध गंभीर गुन्हे दाखल असलेल्या आणि पोलिसांच्या आशीर्वादाने आपले गुन्हेगारी साम्राज्य वाढविणाऱ्या श्री.चौहान या सराईत गुंडाने सदर शाळा इमारत हडप करता यावी म्हणून लीम्बोनी विद्यानिकेतन आदिवासी नगर दत्तू कम्पाउंड, अप्पा पाडा मालाड पूर्व मुंबई ९७ या संस्थेचे एक सदस्य श्री.गजानन सावंत यांचेशी अर्थपूर्ण संगनमत करून आणि उर्वरित विश्वस्तांची दिशाभूल करून श्री.चौहान यांनी धर्मदाय आयुक्तांच्या चौकशीत संस्था पदाधिकारी म्हणून घेतलेली मंजूरी आणि त्या नंतर वन विभागाशी केलेला पत्रव्यवहार, संस्थेच्या तथाकथित पदाधिकारी आणि झोपडीदादा ज्याचेवर एम आर टीपी अंतर्गत गुन्हे तसेच तडीपारी भोगत असलेल्या श्री विजयसिंह चौहान यांना वन विभागाने अर्थपूर्ण सहयोग आणि संगनमताने ही शाळा इमारत हस्तांतरित करण्याकामी ना हरकत प्रमाणपत्र देण्यामुळे एकाच प्रकारची मागणी असताना दोन वेगळे निर्णय आणि उत्तरे देण्याची संशयास्पद कार्यवाही करण्यात येणे, यामुळे अर्थपूर्ण संगनमत, खोटे दस्तऐवज, शासन प्रशासनाची दिशाभूल, महसुलाचे

नुकसान, आणि शासकीय जमीन (भूखंड) आणि गरीब, प्रकल्पबाधित आणि विशिष्ट पुनर्वसनाकरिता असलेल्या इमारती आणि शाळा कोर्टाचा आदेश डावलून मोकट सुटलेल्या गावगुंडांच्या व झोपडीदादांच्या ताब्यात देण्याची पद्धतशीर कार्यवाही करण्यामुळे परिसरातील नागरिकांमध्ये पसरलेला तीव्र असंतोष, याबाबत शासनाने तातडीने करावयाची कार्यवाही व शासनाची प्रतिक्रिया."

- (४) श्री. आनंद ठाकूर, अॅड. राहुल नार्वेकर, श्रीमती विद्या चव्हाण, सर्वश्री. हेमंत टकले, सुनिल तटकरे, धनंजय मुंडे, अमरसिंह पंडित, जयवंतराव जाधव, किरण पावसकर, नरेंद्र पाटील, अॅड. निरंजन डावखरे, अॅड. जयदेव गायकवाड, सर्वश्री ख्वाजा बेग, रामराव वडकुते, जगन्नाथ शिंदे, संजय दत्त, वि.प.स पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्वाच्या बाबीकडे परिवहन मंत्र्यांचे लक्ष वेधतील :-

"मुंबईच्या रस्त्यावर दिवसेंदिवस रिक्षा-टॅक्सीची संख्या वाढत असणे, तसेच चालकांची मुजोरीही पश्चिम उपनगरात असून त्याचे प्रमाण जास्तच असणे, रेल्वेस्थानकाबाहेरील मार्ग अडवून धरणे, मनाला येईल त्याच ठिकाणचे भाडे स्वीकारणे, प्रवाशांशी वाद घालणे, वाटेल तिथे रिक्षा पार्क करणे आदि प्रकार दिवसेंदिवस वाढत असून त्यामुळे प्रवासी वर्ग त्रस्त झालेला असणे, वांद्रे (पूर्व) अंधेरी विमानतळ ते अंधेरी (पूर्व) स्थानक अंधेरी (पश्चिम) ते वीरा देसाई मार्ग, डी.एन.नगर, मालाड पूर्व-पश्चिम स्थानक ते मालवणी, कांदिवली (पूर्व) ते ठाकूर कॉम्प्लेक्स, ठाकूर व्हिलेज, दहिसर पूर्व, नालासोपारा, वसई, विरार पूर्व-पश्चिम आदि भागात रिक्षा टॅक्सी चालकांची मनमानी सुरुच असणे, दिवसेंदिवस भाडे नाकारणे, इच्छित स्थळीच भाडे घेणे, सुट्ट्या पैशावरून वाद घालणे, प्रसंगी प्रवाशांवर धावून जाणे, रिक्षा रस्त्यात कशाही लावणे, अशाप्रकारे त्यांची मुजोरी वाढलेली असणे, याबाबत वाहतूक पोलिस रिक्षाचालकांवर कोणतीही दंडात्मक कारवाई करीत नसणे, त्यामुळे सामान्य प्रवाशांना व जनतेला रिक्षावाल्यांचा त्रास सहन करावा लागत असणे, अनेक रिक्षा चालकांकडे गाडीची कागदपत्रे, परवाना, बॅच नसणे, रिक्षाचालकांकडून मीटरची छेडछाड करून ठराविक अंतरावर गेल्यावर मीटर फास्ट करणे, याबाबत प्रवाशांनी वाहतूक विभागाकडे तक्रारी करूनही रिक्षाचालकांवर अद्यापी कारवाई न होणे, त्यामुळे प्रवाशांमध्ये पसरलेले संतापाचे वातावरण, याबाबत शासनाने करावयाची कार्यवाही व शासनाची प्रतिक्रिया."

- (५) श्री. रविंद्र फाटक, वि.प.स पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्वाच्या बाबीकडे पर्यावरण मंत्र्यांचे लक्ष वेधतील :-

"महाड औद्योगिक वसाहतीमध्ये दि.०५/०१/२०१८ रोजी पाईपलाईन फुटल्याने हजारो लिटर रासायनिक सांडपाणी वसाहत परिसरात पसरून सर्वत्र

दुर्गधी पसरल्याचे उघडकीस येणे, या दुर्गधीमुळे वसाहतीमधील रहिवाश्यांचा श्वास घुसमटून मळमळणे, उलटया व चक्कर यासारखे त्रास होऊन त्यांच्या आरोग्यास धोका निर्माण होणे, रासायनिक सांडपाणी वाहून नेणारी पाईपलाईन वारंवार फुटत असल्याने परिसरातील नागरीकांमध्ये मोठ्या प्रमाणात भितीचे वातावरण पसरणे, सदर औद्योगिक वसाहतीमधील सांडपाण्याची पाईपलाईन ज्या ठिकाणी फुटली ती नवीन असल्याचे निदर्शनास येणे, त्यामुळे ही पाईपलाईन फुटली की फोडण्यात आली अशी शंका निर्माण होणे, तसेच याच औद्योगिक वसाहतीत दि.०६/०१/२०१८ रोजी रंगद्रता तयार करणाऱ्या मावळन स्पेशालिटी कंपनीतून रंगीत धूळ शेजारच्या गिते गावात पडत असल्याने गावातील वाहने, घरांच्या भिंती, खिडक्या या निळ्या रंगामुळे रंगल्या जात असल्याचे उघडकीस येणे, या रंगामुळे परिसरातील नागरीकांच्या हाता पायाचा रंग बदलत असल्याने त्यांचे आरोग्य धोक्यात येणे, त्यामुळे त्यांच्यात पसरलेले भितीचे वातावरण, त्यामुळे या दोन्ही प्रकारांची तातडीने चौकशी करून संबंधितांवर कारवाई करण्याची आवश्यकता, भविष्यात असे प्रकार घडू नयेत म्हणून करावयाच्या उपाययोजना, यासंदर्भात शासनाने केलेली वा करावयाची कार्यवाही, व शासनाची प्रतिक्रिया."

- (६) सर्वश्री. विक्रम काळे, सतिश चव्हाण, दत्तात्रय सावंत, डॉ. सुधीर तांबे, सर्वश्री. अमरसिंह पंडित, बाळाराम पाटील, धनंजय मुंडे, जयवंतराव जाधव, सुनिल तटकरे, हेमंत टकले, अॅड.निरंजन डावखरे, सर्वश्री. नरेंद्र पाटील, गिरीशचंद्र व्यास, प्रा.अनिल सोले, सर्वश्री. नागोराव गाणार, मितेश भांगडिया, प्रविण दरेकर, वि.प.स पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्वाच्या बाबीकडे सार्वजनिक आरोग्य व कुटुंब कल्याण मंत्र्यांचे लक्ष वेधतील :-

"राज्यातील शासकिय वैद्यकीय सेवेमध्ये ७५ हजार एवढे परिचारीकांचे मनुष्यबळ कार्यरत असणे, यामध्ये महिलांची संख्या लक्षणीय असणे, केंद्रशासनाच्या निर्देशांप्रमाणे महाराष्ट्रात परिचारीकांचे स्वतंत्र संचलनालय असावे, परिचारीका संवर्गातील सर्व पदांचे नव्याने सेवाप्रवेश तयार करावे, परिचारीकांच्या धुलाई, आहार, गणवेश व जोखीम भत्त्यात वाढ करावी, जीएनएम प्रशिक्षणार्थींचे विद्यावेतन वाढवावे व त्यांना भोजन द्यावे, अधिक्षीका सूश्रूषा सेवा व उपसंचालक परिचर्या ही पदे नियमित भरण्यात यावीत, आरोग्य सेवा संचालनालयांच्या अंतर्गत रुग्णालयांमध्ये मुख्य अधिसेविकांची रिक्त पदे भरण्यात यावीत, सेवांतर्गत शिक्षण (पीबीबीएससी नर्सिंग, एमएससी नर्सिंग) या अभ्यासक्रमासाठी राज्यात एकच महाविद्यालय आहे त्याची संख्या वाढवावी, भारतीय परिचर्या परिषद, नवी दिल्ली यांच्या निर्देशानुसार राज्यातील सर्व जीएनएम अभ्यासक्रमाचे उन्नतीकरण करून त्याठिकाणी बीएससी नर्सिंग अभ्यासक्रम सुरु करण्यात यावा, या व इतर प्रमुख

मागण्यांसाठी महाराष्ट्र राज्य परिचारीका संघटना वेळोवेळी आंदोलन करीत असणे परंतु, शासनस्तरावरून या मागण्यांसाठी काही कार्यवाही होत नसणे, याबाबत शासनाने केलेली वा करण्यात येत असलेली कार्यवाही व शासनाची प्रतिक्रिया."

- (७) सर्वश्री. प्रकाश गजभिये, जगन्नाथ शिंदे, सुनिल तटकरे, धनंजय मुंडे, किरण पावसकर, हेमंत टकले, विक्रम काळे, नरेंद्र पाटील, अॅड. जयदेव गायकवाड, श्रीमती विद्या चव्हाण, श्री. आनंद ठाकूर, अॅड. राहुल नार्वेकर, अॅड. निरंजन डावखरे, सर्वश्री. रामराव वडकुते, अशोक ऊर्फ भाई जगताप, शरद रणपिसे, संजय दत्त, रामहरी रुपनवर, आनंदराव पाटील, श्रीमती हुस्नबानू खलिफे, श्री. हरिसिंग राठोड, आर्कि. अनंत गाडगीळ, प्रा.जोगेन्द्र कवाडे, सर्वश्री. सुभाष झांबड, अमरनाथ राजूरकर, डॉ. सुधीर तांबे, वि.प.स पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्वाच्या बाबीकडे वस्त्रोद्योग मंत्र्यांचे लक्ष वेधतील :-

"राज्यातील वस्त्रोद्योगाचा सर्वांगीण विकास करण्यासाठी शासनाने आ.सुरेश हाळवणकर यांच्या अध्यक्षतेखाली एक समिती नियुक्त करणे, सदर समितीने आपला अहवाल शासनाला सादर करणे, याअहवालात नमूद केलेल्या वस्त्रोद्योग धोरणात यंत्रमाग, सहकारी सुत गिरण्या, स्वयंअर्थसहाय्यित प्रकल्प, टेक्स्टाईल पार्क, प्रोसेसिंग युनिट, निटींग, होजिअरी, गारमेंट व मेगा प्रोजेक्ट यांना भरीव अनुदान देण्याचे शासनाने आश्वासित करणे, इचलकरंजी व सोलापूर या दोन शहरात ५ कि.मी. परिघात टेक्स्टाईल हब निर्माण करण्यात येणार असणे. सद्यःस्थितीत राज्याच्या वस्त्रोद्योगाच्या यंत्रमाग उद्योगाचा असलेला मोठा वाटा, देशातील यंत्रमागापैकी ५० टक्के म्हणजेच सुमारे १३ लाख यंत्रमाग राज्यात असून त्यापैकी सुमारे ८० टक्के म्हणजेच सुमारे १० लाख साधे यंत्रमाग असणे, या वस्त्रोद्योग धोरणाचा एक भाग म्हणून साध्या यंत्रमागाचे सेमी अॅटोमेटिक शटललूममध्ये आधुनिकीकरण करण्याचे शासनाने यंत्रमागधारकांना दाखविलेले आमिष, याबाबीचा विचार केला तरी राज्यात विशेषतः कापसाचे मोठ्या प्रमाणात उत्पादन काढणाऱ्या विदर्भातील सर्वच जिल्ह्यामध्ये तसेच राज्यात इतर जिल्ह्यात कार्यरत असलेला वस्त्रोद्योग उदा. सहकारी तत्वावर सुरु असलेल्या सुत गिरण्या खाजगी पावरलूम, शासन अनुदानित सुत गिरण्यांची अवस्था आज अनेक कारणामुळे आधीच डबघाईला आलेली असणे कापसाचा पुरवठा, विद्युत बील, कामगारांच्या समस्या, सहकारी बँकांची व शासनाची कर्जे मिळण्याबाबत शासनाने घेतलेला आखडता हात, इत्यादी प्रश्न निर्माण झाल्याने नविन वस्त्रोद्योग धोरणामुळे सदर प्रश्न सोडविण्यास कितपत मदत होणार आहे हा खरा ऐरणीवरचा प्रश्न असणे यासंदर्भात शासन काय उपाययोजना करणार आहे अशी विचारणा राज्यातील जनता शासनाकडे करीत असणे ही बाब विचारात घेता

शासनाने वस्त्रोद्योग व्यवसायाला उर्जितावस्था प्राप्त करुन देण्याच्या दृष्टीने करावयाची कार्यवाही व शासनाची प्रतिक्रिया."

(दुपारी १२.०० वाजता)

एक : प्रश्नोत्तरे -

दोन : कागदपत्रे सभागृहासमोर ठेवणे -

(क) मुख्यमंत्री

: विदर्भ, मराठवाडा आणि उर्वरित महाराष्ट्र यासाठी विकासमंडळे आदेश, २०११ मधील खंड ८ अन्वये नगरविकास विभागाचा सन २०१६-२०१७ या वित्तीय वर्षातील योजनांतर्गत आणि योजनेत्तर योजनांवरील वैधानिक विकास मंडळनिहाय (अविभाज्य भागासह) प्रत्यक्ष खर्चाचा तपशील सभागृहासमोर ठेवतील.

(ख) महसूल मंत्री

(१) महाराष्ट्र जमीन महसूल (गौण खनिजांचे उत्खनन व ती काढणे)(सुधारणा) नियम, २०१७ प्रसिद्ध करणारी अधिसूचना क्रमांक गौखनि-१०/०२१५/प्र.क्र.९२/ख, दिनांकित १२ जानेवारी, २०१८ सभागृहासमोर ठेवतील.

(२) महाराष्ट्र गौण खनिज उत्खनन (विकास व विनियमन)(सुधारणा) नियम, २०१७ प्रसिद्ध करणारी अधिसूचना क्रमांक गौखनि-१०/०३१६/प्र.क्र.४७२/ख, दिनांकित १२ जानेवारी, २०१८ सभागृहासमोर ठेवतील.

(ग) जलसंपदा मंत्री

: (१) मा. राज्यपाल महोदयांनी पाटबंधारे विकास क्षेत्रासंदर्भात दिलेल्या निदेशांच्या अनुषंगाने सन २०१८-२०१९ च्या वार्षिक आखणीच्या नियोजनाबाबतचा तपशील सभागृहाच्या पटलावर ठेवतील.

(२) विदर्भ, मराठवाडा आणि उर्वरित

महाराष्ट्र यासाठी विकासमंडळे आदेश, २०११ मधील खंड ८ अन्वये **जलसंपदा विभागाचा** सन २०१६-२०१७ या वित्तीय वर्षातील योजनांतर्गत आणि योजनेत्तर योजनांवरील वैधानिक विकास मंडळनिहाय (अविभाज्य भागासह) प्रत्यक्ष खर्चाचा तपशील सभागृहासमोर ठेवतील.

(घ) **वस्त्रोद्योग मंत्री** : महाराष्ट्र राज्य वस्त्रोद्योग महामंडळ व महामंडळाची उपकंपनी दि प्रताप स्पिनिंग, विव्हींग, व मॅन्युफॅक्चरींग कंपनी मर्यादित, अमळनेर यांचा सन २०१६-२०१७ या वर्षाचा अनुक्रमे एक्कावन्नावा व एकशे सोळावा वार्षिक अहवाल सभागृहासमोर ठेवतील.

तीन : "लोकलेखा समितीचा चौतिसावा अहवाल सादर करणे."

चार : (क) म.वि.प. नियम ९३ अन्वये सूचना — (असल्यास).

(ख) म.वि.प. नियम ९३ अन्वये सूचनांची निवेदने —

(१) **अॅड.जयदेव गायकवाड, वि.प.स.** यांच्या पुढील निकडीच्या सार्वजनिक महत्वाच्या विषयावरील **सूचना क्रमांक ४३** वर **मुख्यमंत्री** निवेदन करतील :-

"राज्यातील अनेक धर्मादाय रूग्णालयांनी गरीब रूग्णांच्या नावे बिले वाढवून त्यातील रक्कमेचा केलेला अपहार."

(२) **श्री.किरण पावसकर, वि.प.स.** यांच्या पुढील निकडीच्या सार्वजनिक महत्वाच्या विषयावरील **सूचना क्रमांक ४४** वर **मुख्यमंत्री** निवेदन करतील :-

"राज्यातील हॉटेल व्यावसायिक, शाळा, कॉलेजकडून अग्निसुरक्षा नियमांचे पालन होत नसल्यामुळे भविष्यात एखादी दुर्घटना घडण्याची निर्माण झालेली शक्यता."

(३) **श्री.अमरसिंह पंडित, वि.प.स.** यांच्या पुढील निकडीच्या सार्वजनिक महत्वाच्या विषयावरील **सूचना क्रमांक ४०** वर सार्वजनिक बांधकाम (सार्वजनिक उपक्रम वगळून) मंत्री निवेदन करतील :-

"बीड जिल्ह्यातील कळंब-केज-धारूर-तेलगांव-

माजलगाव या राष्ट्रीय महामार्गासाठी केंद्र शासनाचा निधी प्रस्तावीत असतांना अधिकारी व कंत्राटदार यांनी संगनमत करून प्रत्यक्षात कामे न करता ते केल्याचे भासवून, खोटे व बनावट दस्तऐवज तयार करून करोडो रूपयांची बोगस बिले तयार केलेली असणे."

- (४) श्री.अशोक ऊर्फ भाई जगताप, वि.प.स. यांच्या पुढील निकडीच्या सार्वजनिक महत्वाच्या विषयावरील सूचना क्रमांक ४२ वर महसूल मंत्री निवेदन करतील :-

"राज्यात आंतरराष्ट्रीय विद्यापीठ स्थापन करण्याकरिता रिलायन्स कंपनीला ५०० एकर आवश्यकता असलेल्या जमिनीची स्टॅम्प ड्युटी माफ करण्याचा घेतलेला निर्णय."

- (५) डॉ.सुधीर तांबे, वि.प.स. यांच्या पुढील निकडीच्या सार्वजनिक महत्वाच्या विषयावरील सूचना क्रमांक ३९ वर शालेय शिक्षण मंत्री निवेदन करतील :-

"अहमदनगर महापालिकेच्या शाळांत शिकविणाऱ्या ४६ शिक्षकांना मागील ४ महिन्यांपासून वेतन मिळालेले नसणे."

- (६) श्री.ख्वाजा बेग, वि.प.स. यांच्या पुढील निकडीच्या सार्वजनिक महत्वाच्या विषयावरील सूचना क्रमांक ३४ वर कृषी मंत्री निवेदन करतील :-

"यवतमाळ जिल्ह्यातील बोंड अळीग्रस्त ९३ हजार शेतकऱ्यांच्या तक्रारींची सुनावणी अद्यापही झालेली नसणे."

- (७) श्री.धनंजय मुंडे, वि.प.स. यांच्या पुढील निकडीच्या सार्वजनिक महत्वाच्या विषयावरील सूचना क्रमांक ३८ वर सार्वजनिक आरोग्य मंत्री निवेदन करतील :-

"बीड जिल्ह्यातील जिल्हा रूग्णालय व सर्व ठिकाणच्या तालुका आरोग्य केंद्रांत औषधांचा तुटवडा जाणवत असल्याने रूग्णांचे औषधांअभावी होत असलेले हाल."

पाच : म.वि.प. नियम १०१ - अ अन्वये विशेष उल्लेख - (असल्यास).

- मध्यंतर -

सहा : शासकीय विधेयके :-

- (क) विधानसभेने संमत केल्याप्रमाणे - विचार, खंडशः विचार व संमत

करणे.

(१) "सन २०१७ चे वि.स.वि. क्रमांक ७१ - महाराष्ट्र स्वयंअर्थसहाय्यित शाळा (स्थापना व विनियमन) (सुधारणा) विधेयक, २०१७"

(अ) विधेयक प्रवर समितीकडे पाठविण्याबाबत श्री. शरद रणपिसे, वि.प.स. यांचा प्रस्ताव :-

"सन २०१७ चे वि.स.वि. क्रमांक ७१ - महाराष्ट्र स्वयंअर्थसहाय्यित शाळा (स्थापना व विनियमन) (सुधारणा) विधेयक, २०१७ खालील सदस्यांच्या प्रवर समितीकडे त्यावरील प्रतिवृत्त दोन महिन्यांच्या आत सादर करण्याचा अनुदेश देऊन विचारार्थ पाठविण्यात यावे."

(१) शालेय शिक्षण मंत्री

(२) श्री. धनंजय मुंडे, विरोधी पक्ष नेता तथा वि.प.स.

(३) श्री.शरद रणपिसे, वि.प.स.

(४) श्री.संजय दत्त, वि.प.स.

(५) अॅड.निरंजन डावखरे, वि.प.स.

(६) श्री.अशोक ऊर्फ भाई जगताप, वि.प.स.

(७) श्री.सतिश चव्हाण, वि.प.स.

(८) डॉ.नीलम गोन्हे, वि.प.स.

(९) श्री.कपिल पाटील, वि.प.स.

(१०) श्री.विजय ऊर्फ भाई गिरकर, वि.प.स.

(ब) विधेयक संयुक्त समितीकडे पाठविण्याबाबत श्री. धनंजय मुंडे, वि.प.स. यांचा प्रस्ताव :-

"सन २०१७ चे वि.स.वि. क्रमांक ७१ - महाराष्ट्र स्वयंअर्थसहाय्यित शाळा (स्थापना व विनियमन) (सुधारणा) विधेयक, २०१७ विधानसभेची सहमती घेऊन दोन्ही सभागृहाच्या २१ सदस्यांच्या संयुक्त समितीकडे त्यावरील प्रतिवृत्त दोन महिन्यांच्या आत सादर करण्याचा अनुदेश देऊन विचारार्थ पाठविण्यात यावे."

(२) "सन २०१८ चे वि.स.वि. क्रमांक १ - पंढरपूर मंदिरे (सुधारणा) विधेयक, २०१८"

विधेयक प्रवर समितीकडे पाठविण्याबाबत सर्वश्री. धनंजय मुंडे, शरद रणपिसे, वि.प.स. यांचा प्रस्ताव :-

"सन २०१८ चे वि.स.वि. क्रमांक १ - पंढरपूर मंदिरे (सुधारणा) विधेयक, २०१८ खालील सदस्यांच्या प्रवर समितीकडे त्यावरील प्रतिवृत्त दोन महिन्यांच्या आत सादर करण्याचा अनुदेश देऊन

विचारार्थ पाठविण्यात यावे."

(१) मुख्यमंत्री	(२) श्री. धनंजय मुंडे, विरोधी पक्ष नेता तथा वि.प.स.
(३) श्री.शरद रणपिसे, वि.प.स.	(४) श्री.संजय दत्त, वि.प.स.
(५) अॅड.निरंजन डावखरे, वि.प.स.	(६) श्री.अशोक ऊर्फ भाई जगताप, वि.प.स.
(७) श्री.सतिश चव्हाण, वि.प.स.	(८) डॉ.नीलम गोन्हे, वि.प.स.
(९) श्री.कपिल पाटील, वि.प.स.	(१०) श्री.विजय ऊर्फ भाई गिरकर, वि.प.स.

(३) "सन २०१८ चे वि.स.वि. क्रमांक २ — महाराष्ट्र नगरपरिषदा, नगरपंचायती व औद्योगिक नगरी (सुधारणा) विधेयक, २०१८" विधेयक प्रवर समितीकडे पाठविण्याबाबत सर्वश्री. धनंजय मुंडे, शरद रणपिसे, वि.प.स. यांचा प्रस्ताव :-

"सन २०१८ चे वि.स.वि. क्रमांक २ — महाराष्ट्र नगरपरिषदा, नगरपंचायती व औद्योगिक नगरी (सुधारणा) विधेयक, २०१८ खालील सदस्यांच्या प्रवर समितीकडे त्यावरील प्रतिवृत्त दोन महिन्यांच्या आत सादर करण्याचा अनुदेश देऊन विचारार्थ पाठविण्यात यावे."

(१) मुख्यमंत्री	(२) श्री. धनंजय मुंडे, विरोधी पक्ष नेता तथा वि.प.स.
(३) श्री.शरद रणपिसे, वि.प.स.	(४) श्री.संजय दत्त, वि.प.स.
(५) अॅड.निरंजन डावखरे, वि.प.स.	(६) श्री.अशोक ऊर्फ भाई जगताप, वि.प.स.
(७) श्री.सतिश चव्हाण, वि.प.स.	(८) डॉ.नीलम गोन्हे, वि.प.स.
(९) श्री.कपिल पाटील, वि.प.स.	(१०) श्री.विजय ऊर्फ भाई गिरकर, वि.प.स.

(४) "सन २०१८ चे वि.स.वि. क्रमांक ५ — महाराष्ट्र वेश्म मालकी (सुधारणा) विधेयक, २०१८"

विधेयक प्रवर समितीकडे पाठविण्याबाबत सर्वश्री. धनंजय मुंडे, शरद रणपिसे, वि.प.स. यांचा प्रस्ताव :-

"सन २०१८ चे वि.स.वि. क्रमांक ५ — महाराष्ट्र वेश्म मालकी (सुधारणा) विधेयक, २०१८ खालील सदस्यांच्या प्रवर समितीकडे त्यावरील प्रतिवृत्त दोन महिन्यांच्या आत सादर करण्याचा अनुदेश

देऊन विचारार्थ पाठविण्यात यावे."

(१) गृहनिर्माण मंत्री	(२) श्री. धनंजय मुंडे, विरोधी पक्ष नेता तथा वि.प.स.
(३) श्री.शरद रणपिसे, वि.प.स.	(४) श्री.संजय दत्त, वि.प.स.
(५) अॅड.निरंजन डावखरे, वि.प.स.	(६) श्री.अशोक ऊर्फ भाई जगताप, वि.प.स.
(७) श्री.सतिश चव्हाण, वि.प.स.	(८) डॉ.नीलम गोन्हे, वि.प.स.
(९) श्री.कपिल पाटील, वि.प.स.	(१०) श्री.विजय ऊर्फ भाई गिरकर, वि.प.स.

(ख) विधानसभेने संमत केल्याप्रमाणे - विचार पुढे सुरू, खंडशः विचार व संमत करणे.

"सन २०१७ चे वि.स.वि. क्रमांक ६८ - महाराष्ट्र सार्वजनिक विद्यापीठ (सुधारणा) विधेयक, २०१७"

विधेयक प्रवर समितीकडे पाठविण्याबाबत सर्वश्री. शरद रणपिसे, धनंजय मुंडे, वि.प.स. यांचा प्रस्ताव :-

"सन २०१७ चे वि.स.वि. क्रमांक ६८ - महाराष्ट्र सार्वजनिक विद्यापीठ (सुधारणा) विधेयक, २०१७ खालील सदस्यांच्या प्रवर समितीकडे त्यावरील प्रतित्त दोन महिन्यांच्या आत सादर करण्याचा अनुदेश देऊन विचारार्थ पाठविण्यात यावे."

(१) उच्च व तंत्र शिक्षण मंत्री	(२) श्री. धनंजय मुंडे, विरोधी पक्ष नेता तथा वि.प.स.
(३) श्री.शरद रणपिसे, वि.प.स.	(४) श्री.संजय दत्त, वि.प.स.
(५) अॅड.निरंजन डावखरे, वि.प.स.	(६) श्री.अशोक ऊर्फ भाई जगताप, वि.प.स.
(७) श्री.सतिश चव्हाण, वि.प.स.	(८) डॉ.नीलम गोन्हे, वि.प.स.
(९) श्री.कपिल पाटील, वि.प.स.	(१०) श्री.विजय ऊर्फ भाई गिरकर, वि.प.स.

सात :

(गुरुवार दिनांक १५ मार्च, २०१८ रोजीच्या दिवसाच्या कामकाजाच्या क्रमात दर्शविण्यात आलेला म.वि.प. नियम २६० अन्वये प्रस्ताव) (चर्चा पुढे सुरू व मंत्र्यांचे उत्तर)

सर्वश्री.अशोक ऊर्फ भाई जगताप, धनंजय मुंडे, शरद रणपिसे, सुनिल तटकरे, संजय दत्त, हेमंत टकले, आर्कि. अनंत गाडगीळ, सर्वश्री.अमरसिंह पंडित, जयंत पाटील, रामहरी रुपनवर, सतिश चव्हाण, कपिल पाटील,

डॉ.सुधीर तांबे, श्री.जयवंतराव जाधव, प्रा.जोगेन्द्र कवाडे, सर्वश्री.सुभाष झांबड, विक्रम काळे, अमरनाथ राजूरकर, किरण पावसकर, सतेज ऊर्फ बंटी पाटील, श्रीमती विद्या चव्हाण, श्रीमती हुस्नबानू खलिफे, सर्वश्री.ख्वाजा बेग, जनार्दन चांदूरकर, बाळाराम पाटील, हरिसिंग राठोड, अब्दुल्लाखान दुर्गणी, आनंदराव पाटील, नरेंद्र पाटील, चंद्रकांत रघुवंशी, प्रकाश गजभिये, अमरिशभाई पटेल, अॅड. राहुल नार्वेकर, सर्वश्री.मोहनराव कदम, जयदेव गायकवाड, रामराव वडकुते, जगन्नाथ शिंदे, अनिल तटकरे, आनंद ठाकूर

वि.प.स. यांचा म.वि.प. नियम २६० अन्वये प्रस्ताव -

"मागील ३ वर्षांपासून राज्याची आर्थिक स्थिती खालावत असून राज्यावर कर्जाचा सुमारे ७.५० लाख कोटी रुपयांपर्यंत बोजा पडण्यासारखी निर्माण झालेली स्थिती, राज्याची आर्थिक स्थिती अडचणीत आलेली असताना देखील कोट्यवधी रुपयांच्या खर्चाच्या प्रकल्पांच्या करण्यात येत असलेल्या घोषणा, दोन वर्षांपूर्वी मेक इन महाराष्ट्राच्या माध्यमातून राज्यात मोठी गुंतवणूक येईल, अशी घोषणा करून त्यासाठी ३०१८ सामंजस्य करार करून सुमारे ८ लाख कोटी रुपयांची गुंतवणूक करण्याचे अपेक्षित असणे, प्रत्यक्षात त्यानुसार फक्त १ लाख ९० कोटी रुपयांची गुंतवणूक झाल्याचे शासनाने जाहीर करणे, त्यातील कोणतेही प्रकल्प कार्यान्वीत झालेले नसणे, मेक इन महाराष्ट्राचा प्रयोग फसलेला असताना पुन्हा दिनांक १८ फेब्रुवारी, २०१८ रोजी कोट्यवधी रुपये खर्च करून मॅग्नेटीक महाराष्ट्रमध्ये महागुंतवणूक करणार असल्याचे दाखविलेले स्वप्न, मॅग्नेटीक महाराष्ट्राचे काही विशिष्ट उद्योग समुहांना लाभ मिळण्यासाठी केलेले प्रयोजन, मेक इन महाराष्ट्र प्रमाणेच मॅग्नेटीक महाराष्ट्रातील कराराची अंमलबजावणी न होण्यासारखी स्थिती, उद्योगक्षेत्रात सरासरी विकास दरात घट झालेली असून गुजरात, बिहार, छत्तीसगड, हरियाणा यांच्या तुलनेत राज्याची झालेली पिछेहाट, पुरेश्या पायाभूत सुविधा व विजेचे वाढलेले दर यामुळे राज्यातील उद्योग मोठ्या प्रमाणात अन्य राज्यात स्थलांतरीत होत असणे, कामगार विरोधी धोरणामुळे कामगारांवर होत असलेला अन्याय, माथाडी मंडळाची पुनर्रचना करून माथाडी कामगारांसाठी महामंडळ व सुरक्षारक्षक मंडळाचे महामंडळ करण्याची होत असलेली मागणी, कामगारांना घातक असलेल्या विविध कामगार कायद्यांमध्ये सुधारणा करण्याची आवश्यकता, बेरोजगारीचा दिवसेंदिवस चिघळत असलेला प्रश्न, शासनाचे त्याकडे झालेले दुर्लक्ष, उद्योगासंदर्भात व कामगारांसंदर्भात शासनाच्या चुकीच्या धोरणामुळे औद्योगिक क्षेत्र डबघाईला आल्याने परिणामी, उद्योगांवर अवलंबून असलेल्या व्यक्ती, व्यापारी, कामगार वर्ग व सर्वसामान्य जनतेत पसरलेला तीव्र असंतोष व नाराजीची भावना, याबाबत शासनाने करावयाची

कार्यवाही व उपाययोजना विचारात घेण्यात यावी."

— अशासकीय कामकाज —
(बैठकीच्या अखेरचे २ १/२ तास)

आठ : अशासकीय ठराव :-

(१) (शुक्रवार, दिनांक १५ डिसेंबर, २०१७ रोजीच्या दिवसाच्या कामकाजाच्या क्रमात दर्शविण्यात आलेला प्रलंबित अशासकीय ठराव) —

श्री.धनंजय मुंडे, वि.प.स. यांचा ठराव क्रमांक ८६ — (मंत्र्यांचे उत्तर) —

"राज्यातील सुशिक्षित बेरोजगारांचे वाढते प्रमाण, नोकरी व रोजगाराअभावी त्यांच्यात निर्माण झालेले वैफल्य, शासनाने बंद केलेला सुशिक्षित बेरोजगार भत्ता, रोजगाराच्या भाग भांडवलासाठी बँकांसारख्या आर्थिक संस्थाकडून येणाऱ्या अडचणी, या बाबी विचारात घेता बेरोजगारांच्या समस्या परिणामकारकपणे सोडविण्यासाठी व गरीब कुटुंबातील व्यक्तिला रोजगार मिळविण्याच्यादृष्टीने एक सक्षम व स्वतंत्र यंत्रणा स्थापन करण्यात यावी व सुशिक्षित बेरोजगारांना पुन्हा भत्ता सुरू करावा, रोजगारासाठी भागभांडवलाची सोय करावी व बंदी घालण्यात आलेली नोकर भरती पुन्हा सुरू करावी, अशी शिफारस ही विधानपरिषद शासनास करित आहे."

(मंगळवार दिनांक १३ मार्च, २०१८ रोजीच्या बॅलेटद्वारा ठरविलेल्या प्राथम्यक्रमानुसार खालील ठराव दाखविण्यात आले आहेत) -

(२) श्री. रामराव वडकुते वि.प.स. यांचा ठराव क्रमांक ५७

"शेतकऱ्यांना शेती व्यवसायासाठी लागणारी रासायनिक खते, अवजारे, किटकनाशके यांच्या किंमतीमध्ये सतत होणारी वाढ, तसेच शेतकऱ्यांना शेतीमालाचे न परवडणारे भाव विचारात घेता उत्पादन खर्चावर आधारित असे शेतीमालाचे भाव शेतकऱ्यांना मिळण्याच्या दृष्टीने राज्य शासनाने केंद्र शासनाकडे आग्रही भूमिका घ्यावी, अशी शिफारस ही विधानपरिषद शासनास करित आहे."

(३) श्रीमती विद्या चव्हाण वि.प.स. यांचा ठराव क्रमांक ८१

"केंद्र सरकारचे हवामान खाते आणि त्यांच्या वेधशाळा नैऋत्य मान्सुन पावसाचा अंदाज वर्तविण्याचे काम करते, मान्सुन पाऊस सुरू होण्याच्या अगोदर हवामान खाते आधी तारखा जाहीर करते, तथापि, राज्यात मान्सुनचा पाऊस त्या तारखांना सुरू होत नाही, त्यामुळे शेतकऱ्यांवर दुबार

पेरणीची वेळ येते, मुंबईतील हवामान खात्याने पाऊस पडण्याची दिलेली तारीख आणि पुणे वेधशाळेने दिलेल्या तारखेत फरक असणे, पाऊस आणि इतर हवामानाचा विकसीत देशात देण्यात येणाऱ्या अचुक अंदाजामागे आधुनिक तंत्रज्ञान हे कारण असते, हवामानाचा अचुक अंदाज शेतकऱ्यांना देण्यासाठी राज्य शासनाने आधुनिक तंत्रज्ञान वापरून परिपूर्ण विस्तारित व्यवस्था निर्माण करण्याची शिफारस ही विधानपरिषद शासनास करीत आहे."

(४) श्री. जयवंतराव जाधव वि.प.स. यांचा ठराव क्रमांक ११

"महाराष्ट्र राज्यातील न्यायालयीन कामकाज इंग्रजी भाषेत केले जात असणे, मात्र राज्यातील न्यायालयांमधील कामकाज मराठी या मातृभाषेतून करण्यासाठी मुंबई उच्च न्यायालयाची प्राधिकृत भाषा मराठी करण्याची आवश्यकता असल्याने भारतीय संविधानाच्या अनुच्छेद ३४८ नुसार आवश्यक कार्यवाही करण्यासाठी राज्य शासनाने केंद्र शासनाकडे आग्रही भूमिका घ्यावी, अशी शिफारस ही विधानपरिषद शासनास करीत आहे."

विधान भवन,
मुंबई,
दिनांक : १५ मार्च, २०१८.

डॉ.अनंत कळसे,
प्रधान सचिव,
महाराष्ट्र विधानपरिषद.